

FUNDACIÓ VIVER DE BELL-LLOC



Àmbit geogràfic: Comarcal

Forma jurídica: Fundació Privada sense ànim de lucre

Seu social: Cardedeu

- 230 persones treballadores
- 162 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 7 persones voluntàries

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 465 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 186 a serveis a persones amb problemàtica de salut mental
- 36 a serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.vivelloc.cat

Breu història de l'organització

Els orígens de la nostra entitat es remunten a l'any 1982, a partir de la inquietud d'un grup de pares i mares preocupats pel futur dels seus fills, alumnes de l'Escola-Viver "Castell de Sant Foix", en acabar la seva etapa escolar. Per canalitzar els esforços i fer viable el projecte, aquest grup de famílies, juntament amb professionals del sector, va constituir una associació i va fundar "Viver de Bell-lloc".

Actualment, el fruit d'aquesta iniciativa és el grup Viver de Bell-lloc, format per dues fundacions sense ànim de lucre: Fundació Viver de Bell-lloc (que agrupa tots els serveis d'inserció laboral així com l'activitat empresarial) i Fundació Lluïsa Oller (que agrupa tots els serveis d'acompanyament, habitatge, atenció diürna i oci i temps lliure). Ambdues entitats comparteixen la mateixa missió, visió i valors.

A finals de 2024 comptàvem amb un total de 687 persones ateses, 278 persones en plantilla, 93 persones inserides al món laboral, 67 persones ateses en serveis d'habitatge, 56 en serveis de lleure i 30 persones ateses en els serveis d'atenció diürna.

Missió

Fundació Viver de Bell-lloc té com a missió promoure el creixement personal i la inclusió social i laboral de persones en situació de vulnerabilitat, especialment aquelles amb disCapacitat intel·lectual o un trastorn de salut mental sever, desenvolupant i participant en projectes empresarials i socials sostenibles i oferint els suports necessaris per a què totes elles puguin dur a terme el seu projecte de vida.

Descripció de l'activitat

La Fundació Viver de Bell-lloc (FVB), és la responsable de desenvolupar totes les accions per la inserció laboral amb l'objectiu de crear llocs de treball, oferir formació ocupacional, afavorir la inserció al mercat ordinari i impulsar projectes comunitaris que promoguin la inclusió de persones en situació de vulnerabilitat.

Dins els projectes socials, un dels eixos del nostre Pla Estratègic és la relació amb l'entorn. Des de FVB volem enfortir vincles amb altres organitzacions per desenvolupar projectes conjunts i dur a terme activitats de sensibilització per tal de conscienciar sobre les necessitats de les persones en situació de vulnerabilitat, en especial aquelles amb disCapacitat intel·lectual i/o un trastorn de la salut mental sever.

Teixir aliances amb altres organitzacions, tant del sector empresarial com social, permet que l'impacte de les accions augmenti considerablement i aquestes sinergies permeten l'accés a coneixements nous, l'aprofitament dels recursos mutus i la

generació d'innovació a través de la col·laboració, i el projecte que presentem a aquests premis n'és un exemple.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

FEM NOSTRES ELS MURS!

Breu descripció

Aquest és un projecte inclúsiu d'intervenció social amb perspectiva comunitària desenvolupat per dues entitats del Vallès Oriental: Fundació Viver de Bell-lloc, que promou el creixement personal i la inclusió social i laboral de persones vulnerables, i Erol Urbà, experta en dinamització de projectes d'intervenció social mitjançant l'art urbà.

Amb aquest projecte es va apostar per facilitar que un grup de persones amb disCapacitat intel·lectual o un trastorn de la salut mental sever fossin les protagonistes d'un procés creatiu que buscava l'empoderament d'aquestes mitjançant l'art urbà, en concret el muralisme. La intervenció comunitària a l'espai públic era totalment intencionada amb l'objectiu d'interpel·lar a la ciutadania i a fer-la partícip del procés, pintant entre tots i totes un mural que permetés imaginar noves formes de vincular-nos com a societat amb la diversitat i la inclusió.

Es va impulsar un procés creatiu on persones amb discapacitat intel·lectual o trastorns de salut mental van esdevenir protagonistes mitjançant l'art urbà, concretament el muralisme, per fomentar el seu empoderament i visibilitzar la seva veu a l'espai públic. El carrer es va concebre com un espai de diàleg i inclusió, amb la participació activa de la comunitat.

De les 5 sessions realitzades, 3 es van dedicar a la posada en comú i a la ideació del missatge i disseny del mural. Les altres 2 es van destinar a la seva pintura: una primera amb grafiti, oberta a tota la ciutadania de Cardedeu i rodalies, i una segona per acabar detalls i tancar l'activitat amb les persones participants en les sessions d'ideació. Als tallers de disseny hi van participar 10 persones amb disCapacitat, i a la pintada oberta s'hi van sumar més de 70 persones del territori, de totes les edats i capacitats.

El resultat del projecte ha estat un mural, ubicat a la zona centre de Cardedeu, sota el lema "Per un món sense barreres: connectem?", un manifest visual de diversitat i accessibilitat.

Aportació de valor de la iniciativa

Aquest projecte ha generat diferents beneficis a les parts interessades, enfortint la comunitat, millorant les relacions i la qualitat de vida de les participants, especialment les persones vulnerables. Aquesta iniciativa ha permès que les participants esdevinguin referents actius del territori, les ha apoderat i ha

enfortit la cohesió social i la participació de totes elles generant un impacte positiu en l'espai públic i visibilitzant el seu relat en primera persona fent-ne partícip a tota la comunitat.

Aquest projecte ha permès impulsar la participació cultural, artística i l'autonomia de les persones amb disCapacitat, involucrant a la ciutadania en una acció artística i comunitària contra l'estigma a l'espai públic així com fomentar la sensibilització contra l'estigma en l'àmbit de les persones amb disCapacitat, beneficiant i impactant directament a la comunitat i el territori amb un missatge en primera persona i fruit del treball en equip de les participants.

Necessitat a la que respon

Des de Fundació Viver de Bell-lloc feia temps que buscàvem oferir altres opcions de participació a les persones ateses a la nostra entitat. Som persones diverses i, per tant, amb diversitat d'interessos, diversitat d'aficions i diversitat de competències i habilitats. Buscàvem opcions de participació des d'una vessant comunitària, de treball cooperatiu, apoderament personal i acompanyades per alguna entitat del territori amb experiència i coneixements per poder-nos acompanyar.

La necessitat principal a la qual respon aquest projecte és la manca d'oportunitats reals per a la participació social i cultural de les persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament (DID). Aquest col·lectiu sovint pateix discriminació, invisibilització i manca d'espais per expressar-se. El projecte vol trencar amb aquestes barreres, promovent el seu empoderament, visibilitat i inclusió activa a través de l'art urbà com a mitjà d'expressió i transformació social.

Principals objectius assolits

El projecte ha aconseguit amb èxit els seus objectius principals, que se centraven en la inclusió, l'empoderament i la sensibilització social.

En primer lloc, s'ha potenciat l'autonomia i la participació activa de les persones amb disCapacitat, convertint-les en protagonistes d'un procés creatiu que els ha permès expressar-se i fer sentir la seva veu a l'espai públic. A través de tallers participatius, aquestes persones han ideat i creat un mural col·lectiu, la qual cosa ha reforçat la seva autoestima i potenciat les seves capacitats.

En segon lloc, s'ha fomentat la implicació de la ciutadania, amb la participació de més de 70 persones a la jornada de pintura comunitària. Això ha enfortit la cohesió social i ha creat un espai de trobada intergeneracional i inclúsiu. El projecte ha promogut la convivència i la comprensió mútua entre persones amb i sense disCapacitat.

Finalment, s'ha contribuït a la lluita contra l'estigma, visibilitzant el relat en primera persona de les persones amb disCapacitat

i promovent una pedagogia basada en el respecte, la igualtat i la diversitat. L'impacte ha estat tant personal com comunitari, deixant una empremta transformadora al territori.

Aquest projecte també ha fet palesa la força i poder del treball en xarxa i les aliances com a eines generadores de canvi, transformació i impacte social, al treballar-se conjuntament entre dues entitats amb formes jurídiques diferents (fundació i cooperativa) i que encara no havien treballat mai plegades

Principals resultats obtinguts

A nivell quantitatiu hem complert amb els indicadors que ens havíem marcat a l'inici del projecte:

- Nombre de persones amb disCapacitat i TMS que finalment realitzen els tallers previs: valor esperat 8, valor final 10.
- Nombre total de persones que participen a la pintada comunitària: valor esperat 50, valor final 70.
- Nombre d'impactes a mitjans de comunicació (premsa escrita, digital i televisió): nombre d'aparicions esperat 3, nombre final d'aparicions (a data de la redacció d'aquest escrit) 6.
- Grau de satisfacció de les persones participants en el programa: valor esperat 4 sobre 5, valor final 5.

A nivell qualitatiu podríem resumir-ho en l'impacte emocional, social i cultural que ha tingut en les persones participants i que s'ha pogut apreciar en el resultat de les enquestes de satisfacció i les entrevistes individuals que s'han dut a terme amb totes elles. En els tallers s'han treballat competències emocionals (com al treballar el missatge que es volia transmetre, compartir experiències personals en el grup...) però també transversals com la lectoescriptura i coneixements artístics (dibuix, pintura en esprai, etc)

Abast de l'experiència

El projecte ha tingut un abast significatiu tant a nivell individual com comunitari. Ha involucrat directament a 10 persones amb disCapacitat, les professionals que han acompanyat, voluntariat de la nostra entitat a més les seves famílies. A més, durant la jornada de pintada del mural, més de 70 persones del territori (de diverses edats i perfils) hi van participar activament. També s'ha estès a la ciutadania en general com a públic implicat, promovent la inclusió i el diàleg a través de l'art a l'espai públic. Durant el procés de creació (tant als tallers previs com el dia de la pintada comunitària) es va gravar un breu documental on es pot veure l'abast i la vivència en primera persona de les participants. <https://youtu.be/eymJ7bubcFQ>.

Aquest documental ens permetrà que l'extensió i impacte dins la comunitat d'aquest projecte arribi més lluny, més enllà del nostre territori i la seva perdurabilitat serà infinita ja que el mural està en un espai públic, a l'abast de tothom i permanent.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 6

Membres equips directius: 1

Ateses: 10

Voluntàries: 1



Principals factors clau d'èxit

Resumint molt, perquè hem detectat diversos factors, en destacaríem:

- Protagonisme real de les persones amb disCapacitat: elles han estat al centre del procés, potenciant el seu lideratge, expressió i presa de decisions, afavorint així el seu empoderament i autoestima.
- Treball col·laboratiu i participatiu: s'ha treballat des d'un enfocament 100% participatiu (tant en la ideació del mural com en la pintada) fomentant una implicació activa i inclusiva, creant espais de trobada i convivència entre persones diverses.
- Aliança entre entitats del territori: la col·laboració entre entitats socials i culturals, com la fundació promotora del projecte i Erol Urbà, ha garantit una metodologia de qualitat i un impacte arrelat al territori.
- Utilització de l'art com a eina transformadora: el muralisme, com a forma d'expressió visual i col·lectiva, ha estat clau per generar un missatge potent, visible i inclusiu, que connecta amb la ciutadania i contribueix a trencar estigmes.
- Impuls a la sensibilització social: l'experiència ha afavorit una pedagogia col·lectiva que promou la comprensió i el respecte per la diversitat, incidint positivament en la cohesió social i el sentiment de pertinença.

Dificultats i reptes superats

Desenvolupar una iniciativa sempre pot presentar desafiaments i dificultats... Algunes de les dificultats en què ens hem trobat són:

- La gestió del temps: hem hagut de ser rigoroses en la gestió del temps per tal de garantir la sostenibilitat i el manteniment de la motivació de les persones participants i no sempre ha estat senzill, però ha estat un repte superat.
- Finançament: que les persones participants assumissin el cost total del projecte era poc factible i des de Fundació Viver de Bell-lloc es va assumir el cost del projecte amb la certitud de que es buscarien fonts de finançament alternatives. Es va aconseguir finançament per a una part del projecte mitjançant una subvenció de la Diputació de Bcn concedida a Erol Urbà.

La creativitat, determinació i col·laboració entre les persones i entitats que hem estat vinculades al projecte, però, ha garantit que tot i aquestes petites dificultats aquest, hagi estat un èxit i el vulguem replicar a altres municipis.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

Una iniciativa innovadora pot aportar diferents elements, en el nostre cas, en el projecte "Fem nostres els murs", ho resumiríem tot en els següents elements innovadors clau:

- La mateixa metodologia de treball i intervenció ha estat un element innovador: basada en l'aprenentatge horitzontal, les experiències i treball cooperatiu, la comunicació, l'empoderament personal (i grupal) així com l'atenció centrada en la persona.
- L'ús de l'espai públic com a eina de comunicació social i visibilització, trencant amb l'exclusivitat de l'art institucionalitzat i acostant-lo a tota la ciutadania. El mural col·lectiu ha esdevingut una plataforma d'expressió artística i reivindicativa accessible i intergeneracional.
- Utilitzar l'art urbà com a eina per impulsar un projecte empoderador per a persones amb especials dificultats ple de càrrega emocional i sentit social.
- La forma de col·laborar entre les dues entitats que hem treballat plegades, o directament el fet d'haver-ho dut a terme plegades, sumant coneixements, metodologies i valors.
- La pròpia dimensió pedagògica i transformadora del projecte, que ja contribuït a desestigmatitzar la disCapacitat, promoure una mirada positiva i visibilitzar el valor i la capacitat d'aportació del col·lectiu. El projecte, per tant, innova en contingut, forma i impacte social.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

Aquest projecte té tots els punts per poder transferir-se i replicar-se i de fet, com comentàvem, és la nostra intenció:

- Disposem del detall dels processos i els resultats del projecte.
- La metodologia, estructura del projecte, coneixements dels i les professionals que el lideren així com els tallers disposen de suficient flexibilitat per adaptar-se a diferents contextos i persones participants.
- L'avaluació dels aprenentatges és de fàcil identificació.
- Ja comptem amb el suport de diferents Ajuntaments de la comarca per tal de poder dur a terme el mateix projecte.
- Tant la nostra entitat com Erol Urbà, comptem amb experiència, disposició i eines per poder impulsar projectes com aquest o vinculats a altres disciplines d'art urbà i transformació social.